

NYUGDÍJSTRATÉGIA

2025.

Készítette: Schneider Istvánné és Weltner
János
Készítésben közreműködött, illetve
összeállította: Lasek László

Tartalomjegyzék

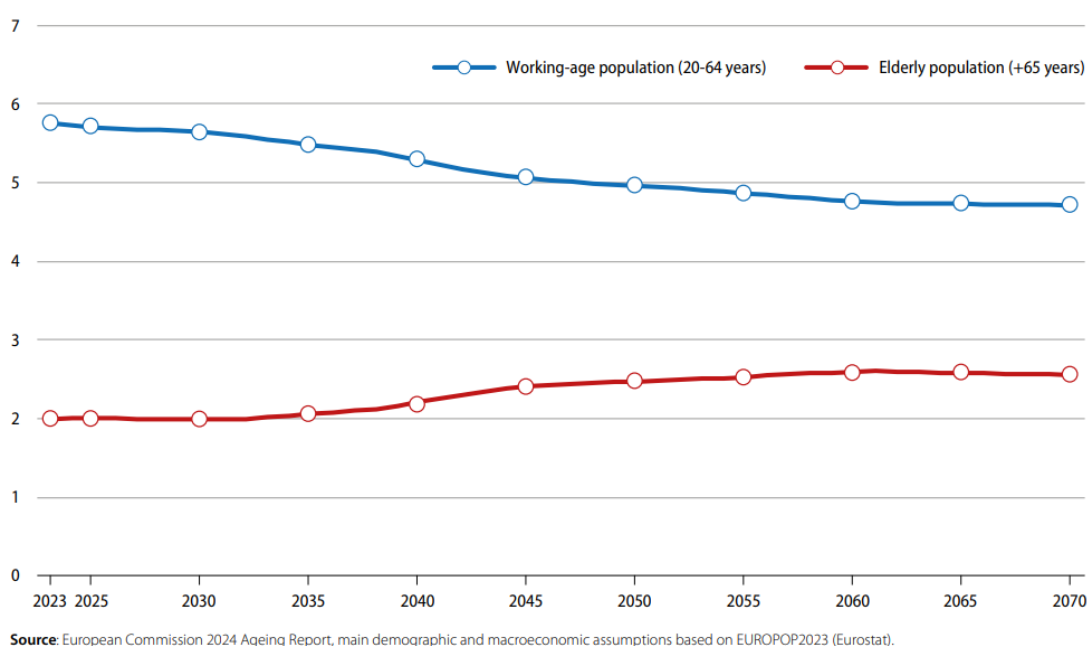
1. Preambulum	2
2. Bevezetés	2
3. 8-20 év közötti korosztály	3
a. Oktatás.....	3
4. 20-65 éves közötti korosztály	6
a. A munkaerőpiac kifehérítése	6
b. Ösztönzés arra, hogy az emberek hosszabb ideig maradjanak a munkaerőpiacon	6
c. Rugalmas nyugdíjlehetőségek	7
d. Legyen együttműködés a köz- és magánszektor között	8
e. Szükség van a hosszú távú gazdasági tervezésre.....	8
f. Egészségügyi és wellness kezdeményezések	8
5. 65 éven felüli korosztály	9
a. A nyugdíjrendszer helyreállítása	9
i. El kell érni a nyugdíj (és ugyanúgy az Egészségbiztosítási) Alap önállóságának és integritásának helyreállítását.....	9
ii. A GDP-ből eleve nagyobb arányú ráfordítás szükséges	9
iii. Nem szabad összekeverni a nyugdíjrendszer és a szociális ellátás problémáinak megoldási lehetőségeit.....	10
b. Krízisintézkedések az alacsony nyugdíjat kapók védelmében	10
i. Mindenekelőtt le kell szögezni, hogy alacsony nyugdíjat számos különböző ok miatt kaphat a nyugdíjas	10
ii. Javaslat a többtényezős értékkövetésre	10
c. Garanciális intézkedések a nyugdíjasok megbecsülésére.....	11
i. A 13. havi „nyugdíj”	11
ii. „A nyugdíjas inflációs kosár” számításának módja	11
iii. Partnerség	12
d. A nyugodt öregkort biztosító szolgáltatások.....	12
i. Romlik az egészségügyi ellátás.....	12
ii. Az egészségügyi rendszerről	12
iii. Szorgalmazni kellene a tartós otthoni ápolás európai szociális alapjoggá tételét	13
iv. Szükséges a nyugdíjasok különleges igényeinek felmérése.....	13
6. Társadalmi támogatás	13

1. Preambulum

Az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés (a továbbiakban: ÉSZT) úgy gondolja, hogy szükség van egy olyan átfogó nyugdíjstratégiára, amely foglalkozik, mind a gyermekekkel, mind a munkavállalókkal, mind a nyugdíjasokkal annak érdekében, hogy valós alternatívát fogalmazzunk meg, illetve megoldási javaslatokat tudjunk nyújtani. Fontosnak ítéljük meg, hogy ne csak kritikákat fogalmazzunk meg a jelenlegi rendszerrel kapcsolatban, hanem javaslatokat is tegyünk azok megoldására. A következőkben korosztályokra vonatkoztatva vázoljuk fel észrevételeinket, javaslatainkat.

2. Bevezetés

Az látható a rendelkezésre álló adatokból, hogy a munkaképes lakosság száma folyamatosan csökken, a nyugdíjas korú lakosság száma az előrejelzések szerint 2070-re mintegy 2,6 millióra emelkedik, ami 28%-kal magasabb, mint 2023-ban. Ugyanebben az időszakban a munkaképes korú népesség az előrejelzések szerint 18%-kal, 4,7 millióra csökken. Amíg 1995-ben egy 65 év feletti személyre 4,2 20-64 éves magyar jutott, addig 2023-ban ez az arány 2,9 volt (alacsonyabb, mint az OECD 3,16-os átlaga), és 2070-re ez várhatóan tovább csökken, 1,8-re¹.

1. ábra Forrás: Strengthening the Hungarian Pension System

¹ Forrás: Strengthening the Hungarian Pension System

A keresethez kötött állami nyugdíjrendszer egy kötelezően meghatározott juttatási rendszer, amelyben a juttatások kiszámítása a szolgálati évek számán és az 1988-tól a nyugdíjba vonulásig elért bérek átlagán alapul. Az önkéntes nyugdíjtakarékosság, az öngondoskodás nem túlnyomó részt jellemző erre vonatkozóan is fogalmazunk meg javaslatokat a későbbiekben.

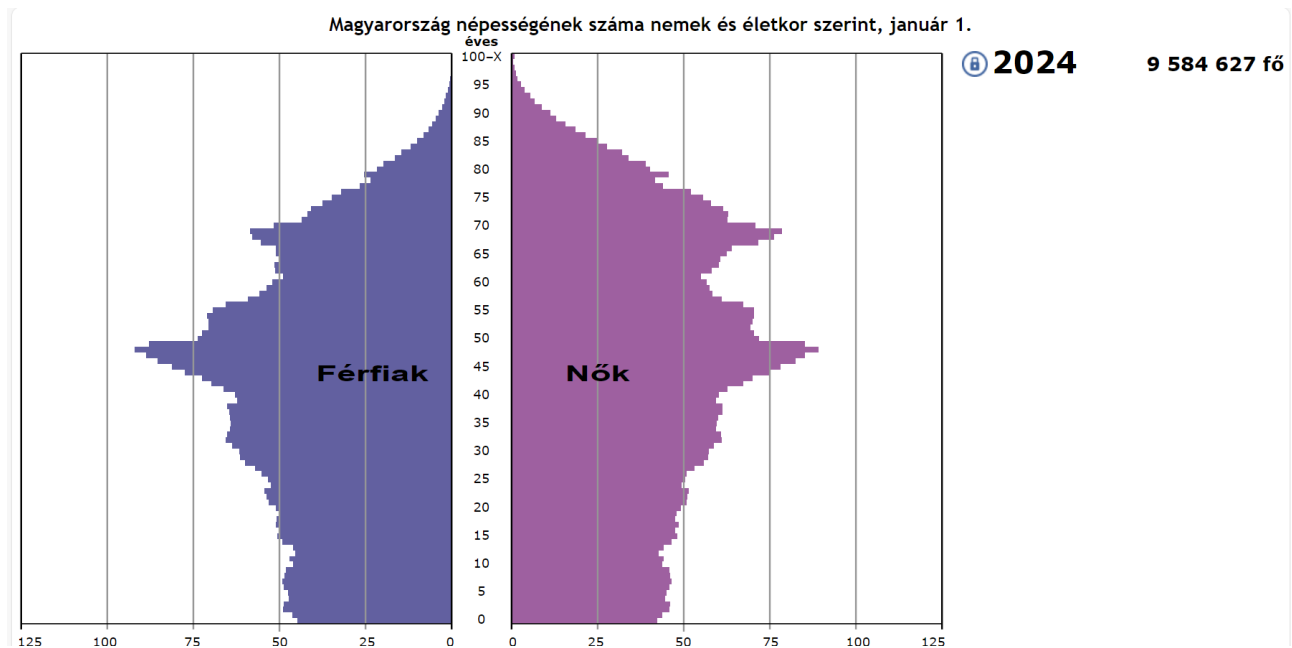
Fő szabály szerint öregségi nyugdíjra az jogosult a jelenlegi szabályozás szerint, aki a 65. életévét betöltötte és legalább 20 év szolgálati idővel rendelkezik. Ebben az esetben részére teljes nyugdíj kerül megállapításra. Öregségi nyugdíjra jogosult a korhatár betöltésekor az is, aki nem szerzett 20 év szolgálati időt, de rendelkezik legalább 15 év szolgálati idővel. Ebben az esetben öregségi résznyugdíj kerül megállapításra. Öregségi nyugdíjnak minősül a nők kedvezményes öregségi nyugdíja is, amelyre életkorától függetlenül jogosult az a nő, aki legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkezik. Jogosultsági időnek a keresőtevékenységgel szerzett szolgálati idő és a gyermeknevelésre tekintettel folyósított ellátásban eltöltött idő, valamint az ezekkel egy tekintet alá eső idő minősül².

3. 8-20 év közötti korosztály

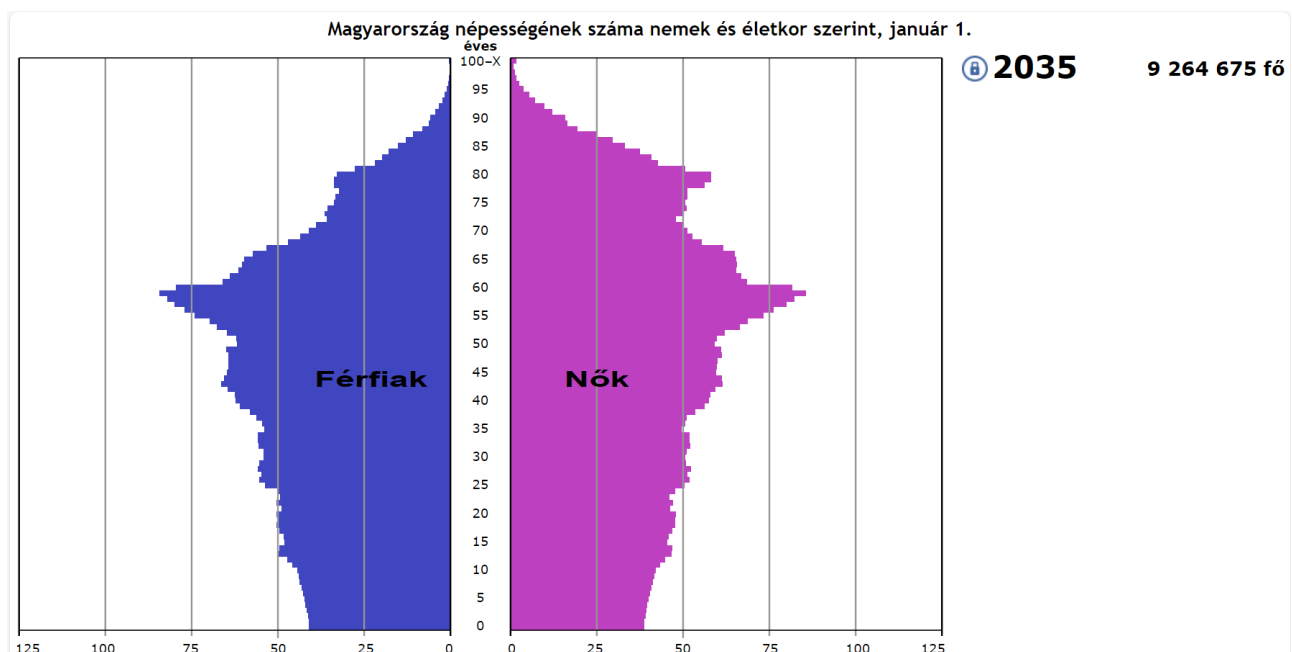
a. Oktatás

Ebben a korosztályban úgy ítéljük meg, hogy legfontosabb az oktatás. Oktatási programokat kell kidolgozni és bevezetni annak érdekében, hogy már ezek a korosztályok is tudjanak a nyugdíjtervezésről, a megtakarítások és befektetések fontosságáról és lehetőségeiről. Fontos velük megtanítani, közölni, hogy az öngondoskodás egy olyan „intézményrendszer”, amely számukra szükséges és csak előnyükre válhat. A középfokú oktatás keretében már szükséges és kívánatos bemutatni az alábbi diagrammokat is, hiszen Ők már elég „felnőttek” ahhoz, hogy az alábbi információkat fel tudják dolgozni, hogy a magyar alkosság körében, hogyan és milyen módon alakul a korfa. Természetesen az ábrák a jelen rendelkezésre álló információk szerint készültek, de úgy ítéljük meg, hogy releváns információkat tartalmaznak. Az alábbi diagramokon bemutatásra kerül, hogy alakul a magyar népesség eloszlása a következő évtizedekben, mai alátámasztja az öngondoskodás elméletét:

² Forrás: [Az öregségi nyugdíj - Magyar Államkincstár \(gov.hu\)](https://www.magyarallamkincstar.gov.hu), letöltve: 2024. november 19.

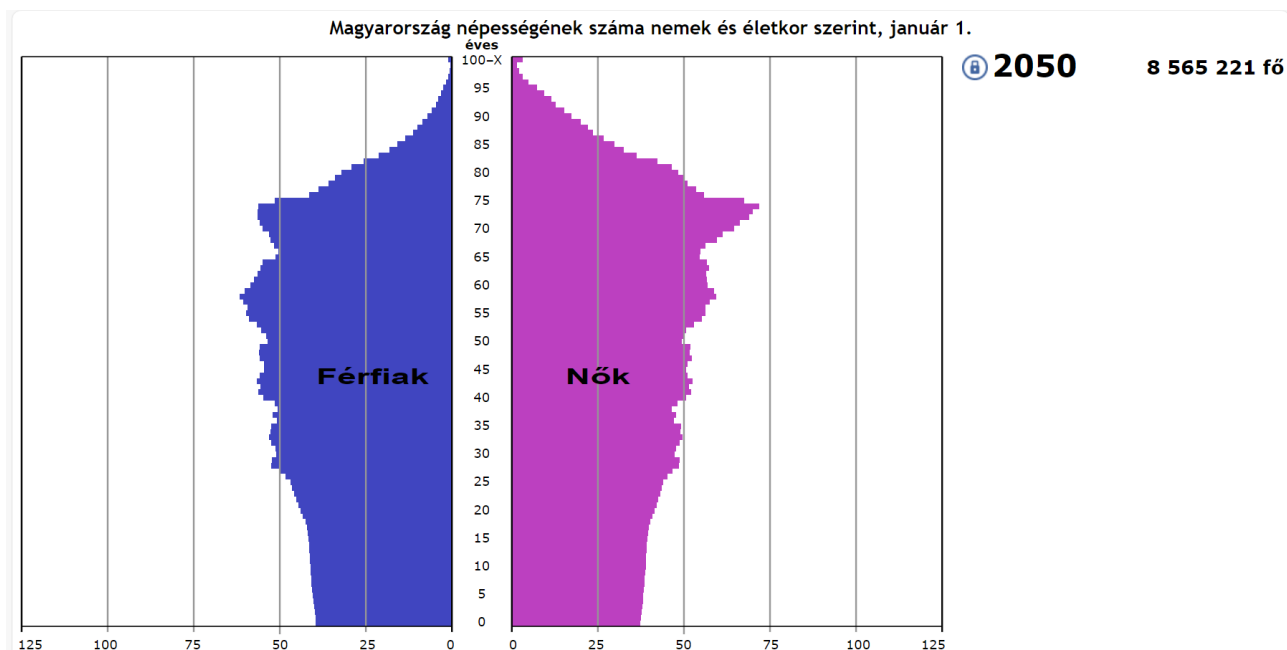

2. ábra korfa 2024-ben³

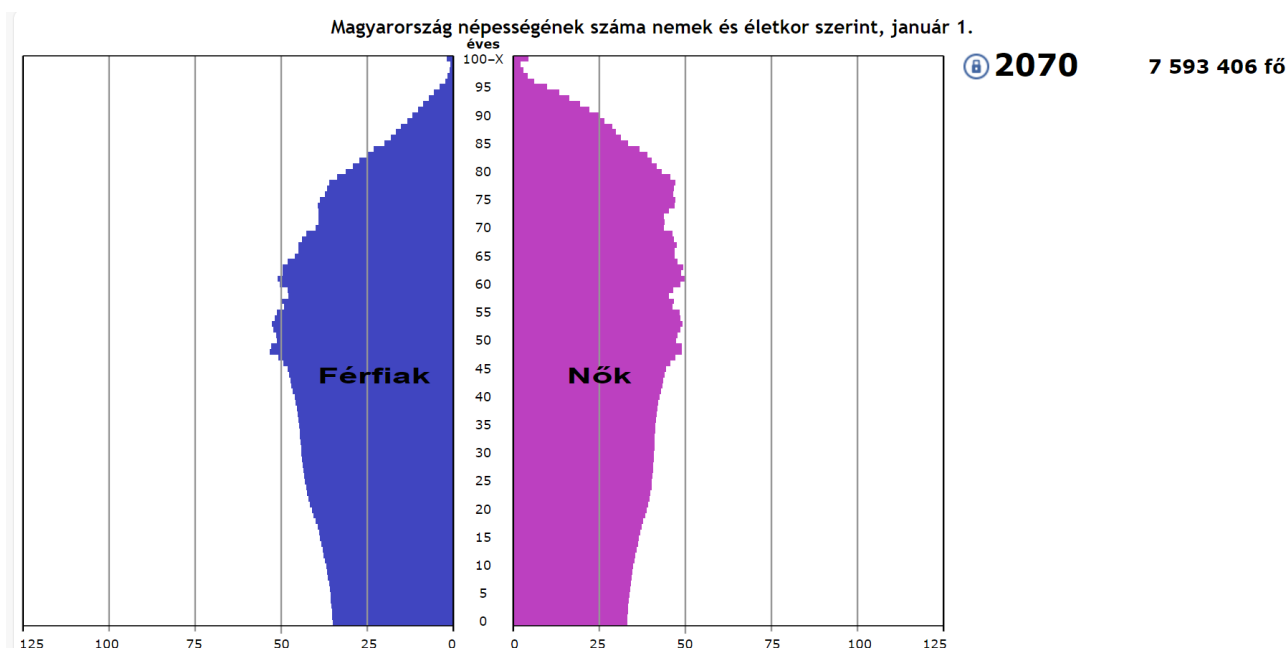

3. ábra korfa 2035-ben³

³ Forrás: [Magyarország népességének száma nemek és életkor szerint, 1870-2070 \(ksh.hu\)](https://ksh.hu)

4. ábra korfa 2050-ben³

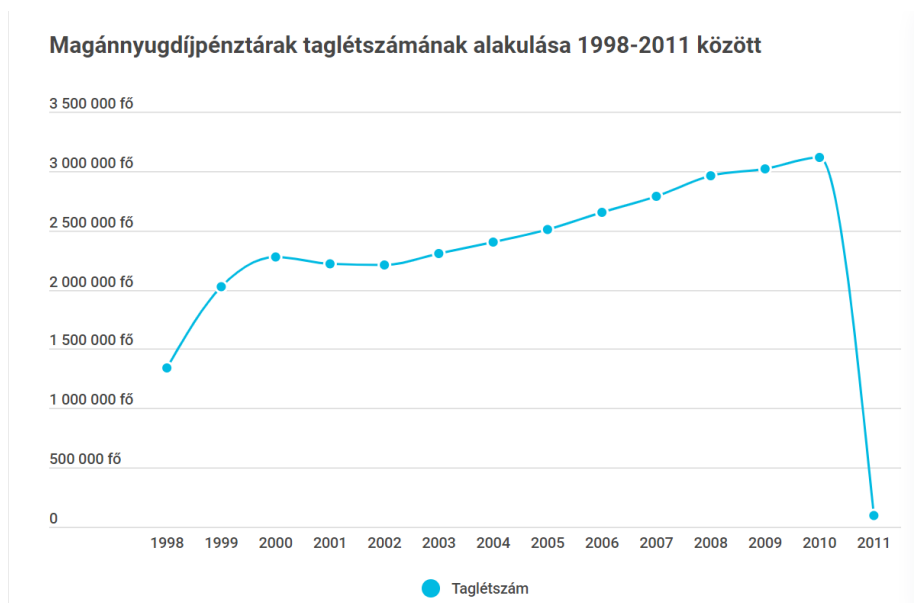
5. ábra korfa 2070-ben³

Nagyon fontos, hogy gyermekeink tisztában legyenek a rendelkezésre álló információk alapján a helyzetükkel és amikor belépnek a munka világába megfelelő és felelős döntést tudjanak hozni.

4. 20-65 éves közötti korosztály

a. A munkaerőpiac kifehérítése

Ki kell fehéríteni a munkaerőpiacot. Szükséges az adóterhek csökkentése, mind a vállalkozások, mind a vállalatok, mind a munkavállalók számára. Jelenleg jelentős mértékűnek tűnik az adók és szociális hozzájárulások fizetésének kerülése, ami hosszabb távon alacsonyabb nyugdíjakhoz vezet, és fokozhatja az időskori szegénységet. Nincs jelenleg esélye az ezzel versengeni képes magánnyugdíj rendszernek, mégpedig részben a hagyományok hiányában, részben a rossz tapasztalatok ismeretében. Egyben azt is rögzíthetjük, hogy a megrengette a magánnyugdíjpénztárakat, amikor is a munkavállalók részére az állami rendszerbe történő visszatérésre adtak „lehetőséget”.

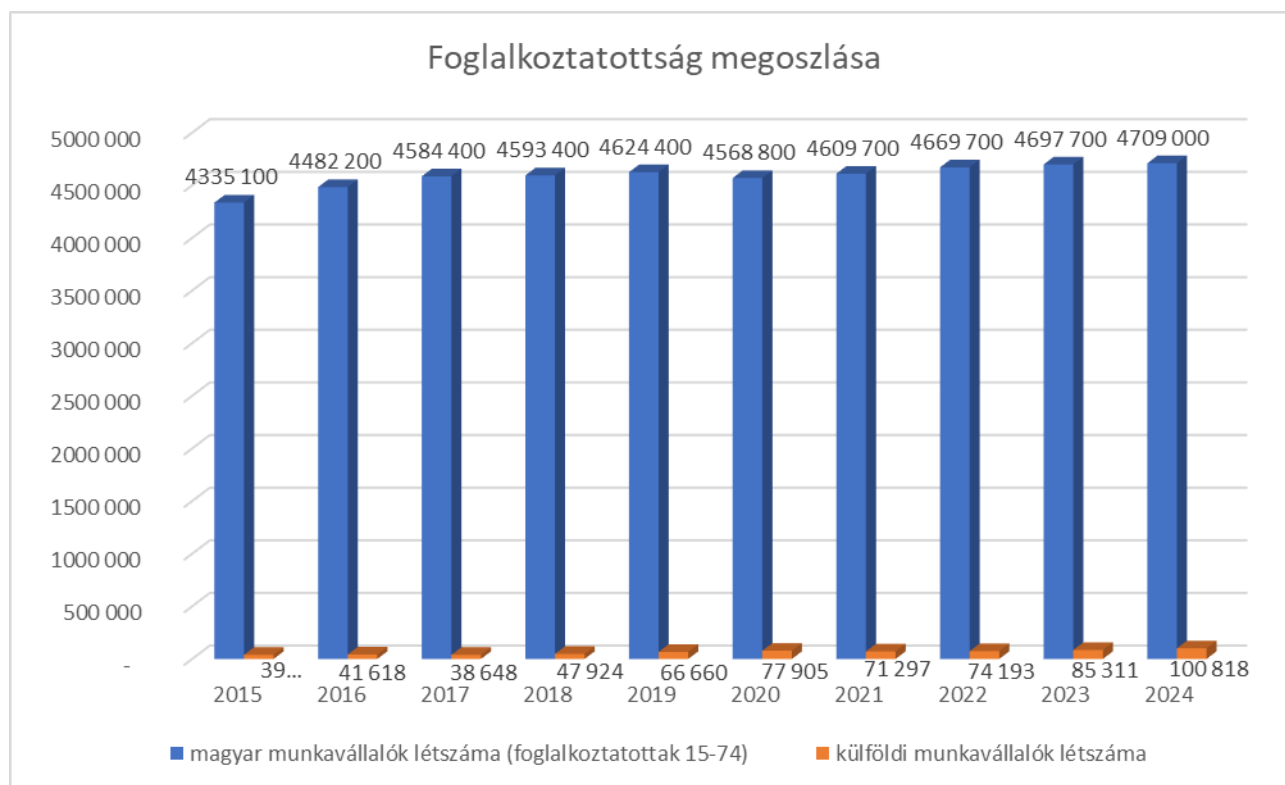
6. ábra magánnyugdíjpénztári tagság alakulása⁴

b. Ösztönzés arra, hogy az emberek hosszabb ideig maradjanak a munkaerőpiacon

Kormányzati eszközökkel, érdekeltség teremtésével kell ösztönözni az embereket, hogy hosszabb ideig maradjanak a munkaerőpiacon. Ez hozzájárul a gazdasági növekedéshez, az állami

⁴ Forrás: [Magánnyugdíjpénztár](#) → [Megtörténhet újra?](#) - GRANTIS, letöltve: 2025. január 8.

bevételekhez. Előnyben kell részesíteni a hazai munkavállalókat a vendégmunkásokkal (a létszámok a 7. ábrán láthatók) és a harmadik országbeli munkavállalókkal szemben, figyelembe véve azt is, hogy majdan a vendégmunkásoknak is lehetnek nyugdíjvárásaik, melyek költsége a devizaárfolyamok függvényében kiszámíthatatlan. A továbbiakban is el kell várni a külföldi vállalatok munkáltatóitól, hogy Magyarországon magyar munkavállalóval dolgoztassanak.

7. ábra saját ábra Forrás: KSH adatbázis

c. Rugalmas nyugdíjlehetőségek

Amennyiben a munkavállalók mégsem szeretnének maradni a munkaerőpiacon, akkor meg kell teremteni a rugalmas nyugdíjlehetőségeket, itt gondolunk példának okáért az előrehozott/részleges nyugdíj vagy a fokozatos nyugdíj lehetőségének biztosítása lehetővé teheti az emberek számára, hogy fokozatosan vonuljanak vissza a munkából, miközben részmunkaidőben dolgoznak tovább. Ez előnyös lehet mind az idősebb munkavállalóknak, akik szeretnének dolgozni, mind a gazdaságnak, amely megtartja készségeiket és tapasztalatukat. Egyúttal családbarát is, elősegítheti, hogy a nyugdíj jogosultak részt vegyenek a családi munkamegosztásban, de egyúttal jövedelmük is maradjon.

Bizonyos szektorokban és munkakörökben az előző példákkal élve ismételten be kell vezetni az ún. „korkedvezményes” nyugdíjat, akár hasonlóan a Nők40-hez, hogy 40 év szolgálati időt követően a férfiak is elmelessenek nyugdíjba még ha az csökkentett összeggel is valósulna meg.

d. Legyen együttműködés a köz- és magánszektor között

A magánszektor lehetőséget teremthet újszerű nyugdíjtermékek és szolgáltatások kialakítására, amelyek egyrészt jobban kielégítik az aktív korban magasabb jövedelműek nyugdíjjal kapcsolatos igényeit, másrészt lehetővé teszik, hogy az alacsonyabb jövedelműek saját szerény befizetéseit állami forrásokból kiegészítve értékes nyugdíjbiztosítást fizessenek. Ez mindenekelőtt a közsféra alacsonyabb illetményű dolgozói számára jelenthet méltányos megoldást.

e. Szükség van a hosszú távú gazdasági tervezésre

Az államnak a gazdaságpolitika és a nyugdíjpolitika terén összehangolt fejlesztést kell végrehajtania. Ez szükséges a gazdasági célok megvalósításához és a hosszú távú pénzügyi fenntarthatósághoz, valamint a társadalmi igazságosság jegyében az időskori elszegényedés megakadályozásához. E cél érdekében egy állandó egyeztető testület működtetése szükséges a témában felelős állami szervek és az illetékes szakszervezetek, civil szervezetek részvételével, ideértve a munkavállalók, munkaadók, szakértők és kutatók szervezeteinek, személyeinek bevonását.

f. Egészségügyi és wellness kezdeményezések

A munkavállalók szűrővizsgálataiba, egészségfejlesztésébe és wellness programokra való befektetés megőrizheti és javíthatja általános egészségüket és meghosszabbíthatja mind a munkában, mind a nyugdíjban töltött életüket. Az egészséges és aktív idők hozzájárulhatnak a gazdaság működéséhez, a családok jóllétéhez. A munkavállalók részére szükséges egy olyan kormányzati rekreációs program kidolgozása, amelyet a továbbiakban a munkáltatók kedvezményesen biztosíthatnak a munkavállalók részére. A munkavállalók kipihenten érkehetnek vissza a munka világába.

5. 65 éven felüli korosztály

a. A nyugdíjrendszer helyreállítása

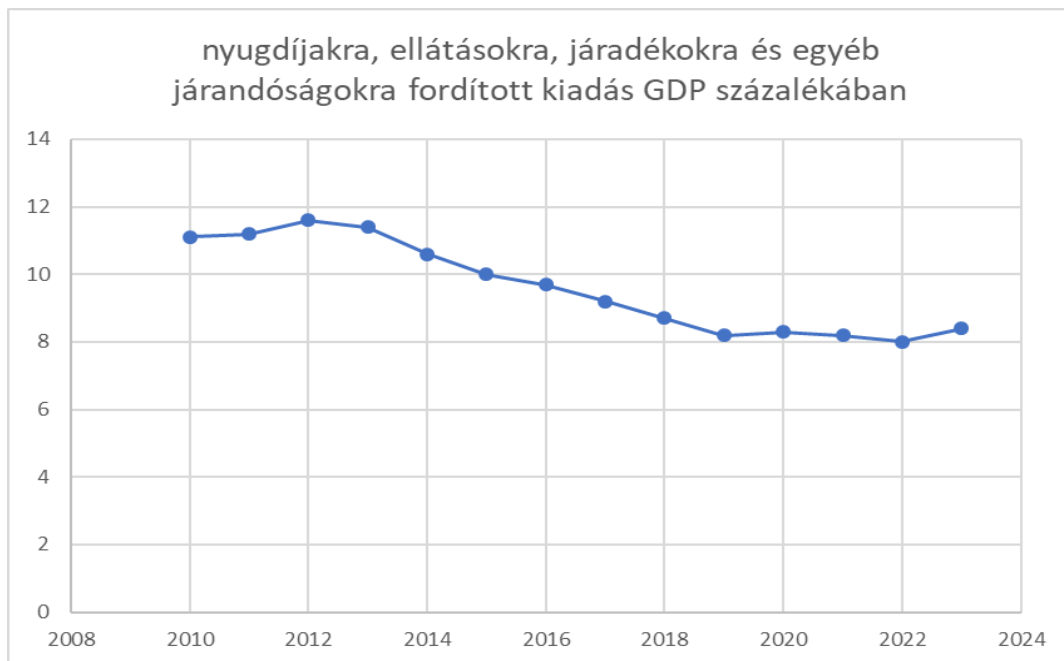
Alapelv kell, hogy legyen, hogy a nyugdíj nem alamizsna, hanem járulékbefizetéssel megalapozott járandóság. Mint ilyen kötődik az életkeresethez és a szolgálati idő hosszához, és nem lehet az állam önkényes, és pillanatnyi érdekei által meghatározott, „fizethető” megélhetési támogatás.

i. El kell érni a nyugdíj (és ugyanúgy az Egészségbiztosítási) Alap önállóságának és integritásának helyreállítását.

A nyugdíjbiztosítás önálló szakmai intézményrendszerét vissza kell állítani. A finanszírozhatóság megteremtése nem függhet kizárólag a nyugdíjkorhatártól (ezt a EU számára is be kell és lehet bizonyítanunk), a jövőbeni foglalkoztatás a fejlettebb államokban nem valósulhat meg extenzív bővítés útján (emiat is a legfontosabb ügy az oktatás ügye), ezért a Nyugdíj- és Egészségbiztosítási rendszerek korszerűsítése során csak a biztosításmatematikai módszerek intenzív felhasználásával érhető el értékelhető eredmény, mely meghatározza a források és ellátások mértékét és színvonalát. Biztosítékként azonban megjelenik az állam szerepe is.

ii. A GDP-ből eleve nagyobb arányú ráfordítás szükséges

A nyugdíjakra, és a nyugdíjszerű ellátásokra 2010 előtt GDP 11,2 % arányos összeg jutott, ma ez 7,9-8 %. Az Unió átlag 10 % fölött van. A melléklet ábra a nyugdíjakra, ellátásokra, járadékokra és egyéb járandóságokra vonatkozóan mutatja be azt, hogy az előző mondatban szereplő számok statisztikailag is alátámasztásra kerültek.

8. ábra saját ábra Forrás: KSH adatbázis

- iii. Nem szabad összekeverni a nyugdíjrendszer és a szociális ellátás problémáinak megoldási lehetőségeit.

Az időskorúak elszegényedésének számos szociális helyzetből adódó aspektusa van, aminek a megoldását a nyugdíjrendszeren kívül, de az Idős politikán belül kell keresni.

b. Krízisintézkedések az alacsony nyugdíjat kapók védelmében

- i. Mindenekelőtt le kell szögezni, hogy alacsony nyugdíjat számos különböző ok miatt kaphat a nyugdíjas

Fontos és elengedhetetlen lenne egy pontos elemzés, amire kizárólag a nyugdíjbiztosításhoz kapcsolódó szakapparátus sürgős visszaállítása után lehet eljutni. A nyugdíjak rendezése tehát csak rendszeres intézkedés eredménye lehet, de a jelenlegi krízishelyzet miatt kiemelten támogatjuk az alacsony nyugdíjjal rendelkezők azonnali, jelentősebb összegű juttatásban részesítését.

- ii. Javaslat a többtényezős értékkövetésre

A nyugdíjasok elszegényedésének, társadalmi helyzetük romlásának megakadályozása érdekében mérőszámként kell alkalmazni a nyugdíjak vásárlóerő-értékét, a nyugdíjas fogyasztói kosárra

számolt pénzromlást, és az ország gazdasági teljesítményének változását. Ezek figyelembevételével és az érdekképviselőkkel együttműködve kell dönteni a nyugdíjkifizetések változtatásáról. A fenti mutatókat alapul véve folyamatosan kell értékelni, és szükség esetén – a kidolgozott határértékek átlépése esetén nem évente egyszer vagy kétszer, de akár negyedévente vagy még gyakrabban kell változtatni a nyugdíjak összegét. Ez szükséges ahhoz, hogy a méltányos erőforrásokat azokhoz juttassuk, akik ezt megszolgálták, akkor juttassuk hozzájuk, amikor erre szükségük van, miközben megőrizhető a rendszer fenntarthatósága. A teljes nyugdíjkorrekciónak egyöntetű százalékos emelés méltatlan mértékben fokozza a különbséget az alacsony és magasabb nyugdíjak között, ezért elemezni kell egy sávos emelés lehetőségét. További javaslat, hogy a nyugdíjasok részesüljenek a gazdasági fejlődés eredményeiből.

c. Garanciális intézkedések a nyugdíjasok megbecsülésére

A nyugdíjminimumra, a minimális nyugdíjra és a nyugdíjkorrekcióra külön programot kell létrehozni. A differenciált nyugdíjak fogalma helyett a nyugdíjkorrekciós, valamint felzárkóztató programról beszéljünk (azonos életút, azonos foglalkoztatásban töltött idő stb. miatt nem lehetne különbség a nyugdíjba vonulás időpontja miatt).

i. A 13. havi „nyugdíj”

A 13. havi nyugdíj nem kötődik társadalombiztosítási befizetéshez, emiatt ezt lehetne az átlagnyugdíj szintjén meghatározni mindenki számára, vagy egy alsó határt kellene meghatározni, ami alatt mindenki azonos, de legalább a medián nyugdíjnak megfelelő juttatást kapna, míg egy meghatározott felső határ felett csak a felső határnak megfelelő 13. havi juttatást lehetne adni.

ii. „A nyugdíjas inflációs kosár” számításának módja

Fontos, hogy ez az intézményrendszer jogszabályban került rögzítésre, de ennek társadalmi ellenőrzésére, együttműködésre az Időügyi Tanácsot javasoljuk felkérni. Javasoljuk továbbá egyben a Nyugdíj Ellenőrző Testület visszaállítását is.

iii. Partnerség

Jelenlegi együttműködésen javítani szükséges és indokolt, amely a nyugdíjas szervezetek és a kormány között fennáll. Ezek a szervezetek rendelkeznek olyan információkkal, illetve helyi szervezeteken keresztül el tudják érni a lakosságnak azon részét, akik információkkal tudják segíteni a munkájukat.

d. A nyugodt öregkort biztosító szolgáltatások

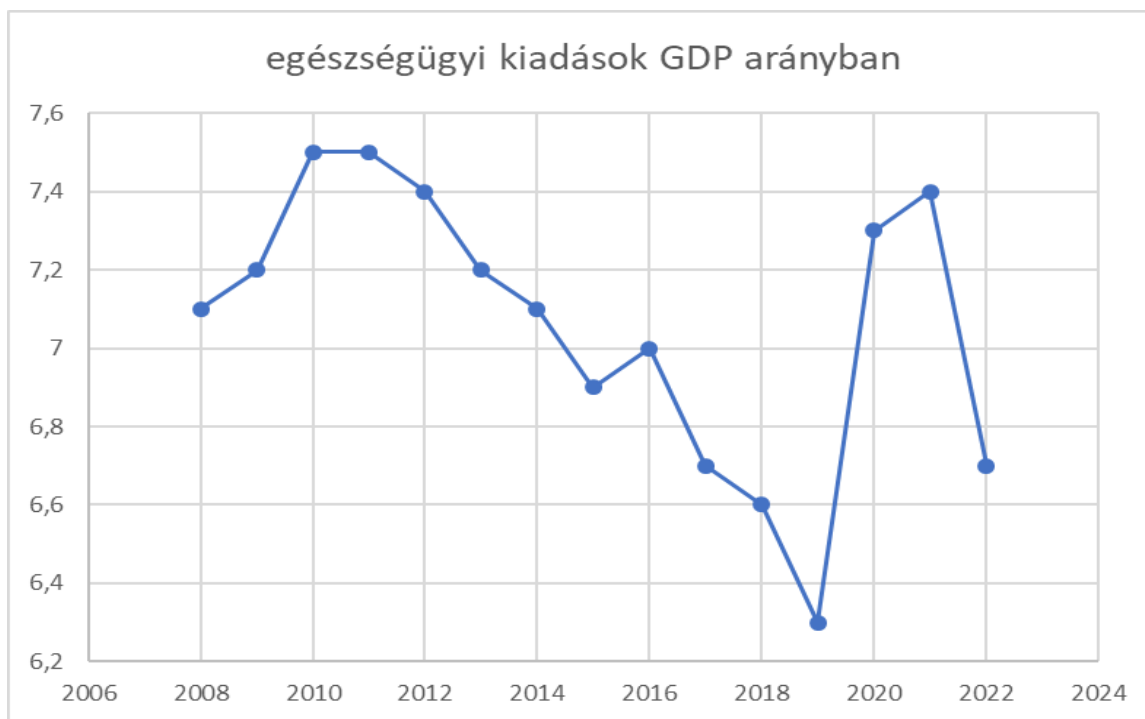
Az idős korhoz kötődő szolgáltatások nem fejlődtek az elmúlt években, sőt az önálló életvitelt segítő szolgáltatások igénybevételi szabályai szigorodtak, így ez csak kevesek számára elérhető. Az egészségügyi problémákhoz kötődő szolgáltatások - pl. otthoni szakápolás - zömmel csak piaci alapon elérhetőek, nem garantált minőségűek és drágák. Az egészségügyi ellátás finanszírozása nagymértékben visszaszorult. Egyre szaporodik a kórházi részlegek bezárása.

i. Romlik az egészségügyi ellátás

Az egészségügyi ellátás egyre romló tendenciájában az ellátás akadozik, a hozzáférési lehetőségek szűkülnek, a kormány a magánegészségügy felé tereli a szolgáltatások igénybevételét. A különbség az állami- és magánszolgáltatás között magával vonja, hogy az egyének ellátása aszerint alakul, ki hogyan tudja megfizetni a magánellátást. Ez elviselhetetlen mértékben rontja az alacsony nyugdíjból megélni próbálók életésélyeit.

ii. Az egészségügyi rendszerről

Az egészségügyi rendszer állapota olyan, hogy mind az ellátottak, az ellátók szenvednek a jelen helyzetben. A 80 év fölötti korosztályban jelentősen megemelkedik az egészségügyi ellátásra való rászorultság, a magas gyógyszerárak is jóval több kiadást jelentenek. A szociális- és egészségügyi rendszer alapellátási integrációja feltétlenül szükséges. A mellékelt ábra mutatja az egészségügyi kiadások alakulását GDP arányban:

9. ábra saját diagramm, Forrás KSH adatbázis

iii. Szorgalmazni kellene a tartós otthoni ápolás európai szociális alapjoggá tételét

Az ellátottaknak is sokat segítene és az ápolók (akik főképpen nők a családban) megfelelő állami díjazást (minimális bért) kapnának, ami beszámítana a nyugdíjba. Ez, amellet, hogy ha nem is teljes mértékben, de nagyban megoldaná az ellátást, igen nagy megtakarítással járna a központi állami ellátás területén.

iv. Szükséges a nyugdíjasok különleges igényeinek felmérése

Mielőbb változtatni kell azon, hogy a nyugdíjasok egyszerűen, kellő időben jussanak egészségügyi és szociális ellátáshoz. Kerülni kellene, hogy a fizető ellátásokat megfizetni nem, vagy csak ellehetetlenítő áldozatok árán megvenni képes nyugdíjasok ellátatlanok maradjanak.

6. Társadalmi támogatás

És nem utolsósorban beszélnünk kell a társadalmi támogatásról, amely fontos része kell, hogy legyen egy stratégiának, illetve a végrehajtásban is nagy szerepe van. Foglalkozni kell az

önkormányzatok forrásainak egyenlőtlenségével. Az önkormányzatok forrásainak mértéke jelentősen befolyásolhatja a nyugdíjasok jólétét a lakhelyeken. Az önkormányzatok a kellő helyi vagy központi költségvetési források rendelkezésre állása esetén biztosíthatják a nyugdíjasok hozzáférését az alapvető szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz.